

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku J. K.

przy uczestnictwie A. K. i A. B.

o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po F. B.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 17 marca 2010 r.,

zażalenia uczestniczki postępowania A. B.

na postanowienie Sądu Okręgowego w G.

z dnia 30 października 2009 r., sygn. akt V Ca (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 30 października 2009 r. Sąd Okręgowy w G. odrzucił apelację uczestniczki postępowania A. B. od postanowienia Sądu Rejonowego w M. z dnia 26 sierpnia 2009 r., zmieniającego postanowienie tegoż Sądu z dnia 10 maja 2001 r. o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłej F. B.. Sąd Okręgowy wskazał, że postanowienie zaskarżone apelacją ma charakter orzeczenia o stwierdzeniu nabycia spadku. Pełnomocnik uczestniczki postępowania, wnosząc apelację od tego orzeczenia, powinien – stosownie do art. 50 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) – zapłacić wpis w kwocie 100 zł. Tymczasem wniósł on opłatę w kwocie 50 zł, a więc w wysokości

zaniżonej. W takiej sytuacji, zgodnie z art. 373 w związku z art. 370 i art. 130² § 1 k.p.c., apelacja podlega odrzuceniu.

W zażaleniu na to postanowienie uczestniczka postępowania A. B. wniosła o jego uchylenie, podnosząc zarzut naruszenia art. 370 w związku z art. 130² § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażaleniu nie można odmówić słuszności.

Trafnie zarzuciła skarżąca, że Sąd drugiej instancji powołując jako podstawę odrzucenia apelacji art. 130² § 1 k.p.c. (w związku z art. 373 i art. 370 k.p.c.) nie uzasadnił przesłanek zastosowania tego przepisu.

Zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c., pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu. Stosowanie tego przepisu pozostaje w ścisłym związku z możliwością naprawienia uchybienia obowiązkowi wniesienia wymaganej opłaty w drodze czynności dokonanej przez stronę. Stosownie bowiem do dyspozycji art. 130² § 2 k.p.c., uiszczenie brakującej opłaty w terminie tygodniowym od doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma powoduje, że pismo wywołuje skutek od daty jego pierwotnego wniesienia.

W orzecznictwie trafnie zwrócono uwagę, że unormowania zawartego w art. 130² § 2 k.p.c. nie stosuje się do pisma procesowego będącego środkiem odwoławczym bądź też środkiem zaskarżenia. Pisma takie (nieopłacone) podlegają bowiem odrzuceniu z mocy postanowienia sądu, a więc orzeczenia, które – wobec braku wyraźnego unormowania – nie może zostać pozbawione skuteczności w wyniku działania strony. Nie można przy tym, bez podstawy przewidzianej w ustawie, pogorszyć sytuacji procesowej strony przez odmówienie jej możliwości usunięcia skutków uchybienia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2010 r., IV CZ 107/09, niepubl.).

Konsekwencje nieopłacenia środków odwoławczych lub środków zaskarżenia wniesionych przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, podlegających opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia, uregulowane zostały – co umknęło uwadze Sądu Okręgowego – w art. 130² § 3 k.p.c. Wprawdzie przepis ten, nakazujący sądowi odrzucenie nieopłaconego środka odwoławczego lub środka zaskarżenia wniesionego przez wymienionych kwalifikowanych pełnomocników, uchylony został z mocy art. 1 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks

postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 08.234.1571), jednakże – zgodnie z art. 8 ust. 1 tej ustawy – stosuje się go do postępowań wszczętych przed dniem wejścia w życie tej regulacji, tj. przed 1 lipca 2009 r. Sąd Okręgowy kwestii tej nie rozważył, wychodząc z błędnego założenia, że nienależyte opłacenie apelacji wniesionej przez pełnomocnika uczestniczki postępowania podlega ocenie przez pryzmat art. 130² § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁵ zdanie pierwsze k.p.c. orzekł, jak w sentencji.